

Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 3162

Doknr.
527147

Dato
15-06-2022

Valgklage fra Malue Montclairre Bruun, Christina Avlund Frandsen, Helle Wilson, Ernst Greve, Tia Izabel Ahrnkiel og Johnny Drachmann i forbindelse med folkeafstemningen den 1. juni 2022

Fra Malue Montclairre Bruun, Hvidovre, har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede brev af 7. juni 2022, hvori Malue Montclairre Bruun har klaget over formuleringen af stemmesedlen. Ministeriet har endvidere modtaget vedhæftede tilslutninger til klagen fra Christina Avlund Frandsen fra Lejre, Helle Wilson fra Skævinge, Ernst Greve, Tia Izabel Ahrnkiel fra Silkeborg og Johnny Drachmann.

Klagerne har i den forbindelse oplyst følgende:

”Frihedsbevægelsens Fællesråd, (FBB) skal hermed indgive en officiel protest over stemmesedlen ved den nyligt overståede folkeafstemning om Forsvarsforbeholdets ophævelse. Den forvirring, som stemmesedlen har skabt, må formodes at have medført, at et meget betydeligt antal personer de facto har stemt mod deres overbevisning.

Vi mener derfor, at de almindelige principper for det frie valg er fraveget i et omfang, der må foranledige, at vi kræver omvalg.

Det spørgsmål, stemmesedlen retter til vælgerne er følgende:

Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU – forsvarsforbeholdet?

Ved at indskyde sætningen ”at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar” spørger man om noget andet end fjernelse eller bevarelse af forsvarsforbeholdet. Forsvarsforbeholdet er ikke per se en hindring for samarbejde.

”Stemmer du ja eller nej”. Da der ikke eksisterer en tredje mulighed, vil svaret nødvendigvis blive ”ja – jeg stemmer enten ja eller nej”. Herved opstår der hos mange mennesker en forvirring om, hvilket spørgsmål det er, de svarer på.

Endelig har teksten et lixtal på 63. Det er almindeligt kendt og accepteret, at hvis man vil sikre at den almindelige befolkning skal kunne forstå en tekst, må lix-værdien ikke overstige 35.”

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 9. juni 2022 oplyst følgende:

”Ordlyden på stemmesedlen ved folkeafstemningen den 1. juni 2022 var: ”Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet? (Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet)”. Det fremgik således af stemmesedlens ordlyd, at der ved folkeafstemningen skulle tages stilling til det lovforslag, hvis titel var angivet i parentes på stemmesedlen. Ordlyden på stemmesedlen var i overensstemmelse med den af indenrigs- og boligministeren fastsatte bekendtgørelse nr. 448 af 12. april 2022 om indholdet af stemmesedlen til brug ved folkeafstemningen den 1. juni 2022. I tillæg til det på stemmesedlen anførte blev vælgerne vejledt om stemmeafgivningen ved opslag i stemmerummet.

Lovforslagets titel afspejlede lovforslagets indhold. Lovforslaget angik Danmarks deltagelse i Den Europæiske Unions fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Med lovforslaget blev det foreslået, at Danmark skulle deltage i alle dele af det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar, hvilket ville forudsætte en afskaffelse af forsvarsforbeholdet. Lovforslagets titel vurderes således dækkende for lovforslagets indhold.

Udenrigsministeriet vurderer, at der ikke var tvivl om afstemningstemaet for folkeafstemningen den 1. juni 2022. Det bemærkes i denne forbindelse, at regeringen forud for folkeafstemningen lancerede en større oplysningskampagne med hjemmesiden www.1.juni.dk,¹ hvor borgere har kunnet finde oplysninger og baggrund om folkeafstemningen.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 98 og § 99, stk. 3, i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022):

”§ 98. På stemmesedlerne ved folkeafstemninger skal klart adskilt være trykt ordene »Ja« og »Nej«.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.

§ 99. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Ved stemmeafgivningen sætter vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven, et kryds ved ordet »Ja« på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«. Ved opslag i stemmerummet skal der gives vælgerne vejledning herom.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 2, stk. 1, i bekendtgørelse om indholdet af stemmesedlen til brug ved folkeafstemningen den 1. juni 2022 (bekendtgørelse nr. 448 af 12. april 2022):

”§ 2. På stemmesedlen begyndende fra stemmesedlens venstre kant anføres med fede typer »Stemmer du ja eller nej til, at Danmark kan deltage i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet?«.

¹ Indenrigs- og Boligministeriets bemærkning: Oplysningskampagnen blev lanceret på www.1juni.dk.

Umiddelbart herunder begyndende fra stemmesedlens venstre kant anføres med almindelige typer »(Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet)«.

Indenrigs- og Boligministeriet kan endelig oplyse, at vælgerne i henhold til folketingsvalglovens § 99, stk. 3, 2. pkt., ved opslag i stemmerummene blev vejledt på følgende måde:

”Vejledning ved folkeafstemningen onsdag den 1. juni 2022

Der stemmes om det forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet, der er vedtaget af Folketinget.

Den, der stemmer for lovforslaget, sætter X ved Ja	Den, der stemmer imod lovforslaget, sætter X ved Nej
---	---

Der må kun sættes ét X på stemmesedlen.”

Med hensyn til klagen har Indenrigs- og Boligministeriet noteret sig Udenrigsministeriets beskrivelse og vurdering af, at lovforslagets titel afspejlede og var dækkende for lovforslagets indhold.

Klagen giver herefter ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til bemærkninger.

Klagerne er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov